

FW: Dopis poslanci Ing. Václavu Baštýřovi

Ing. Václav Matyáš

Komu:

Ing. Václav Baštýř, poslanec PSP ČR

04.05.2012 12:34

Vážený pane poslanče,

velmi mě potěšilo zjištění, že jste se na Ideové konferenci ODS v Českých Budějovicích dne 24.4.2012 ve svém vystoupení zabýval kritickým vývojem stavebnictví a důsledky, které to způsobuje národnímu hospodářství a zaměstnanosti.

Stále se zhoršující situace oboru a neochota vlády k realizaci jakýchkoli prorůstových opatření, která by pomohla nejen stavebnictví, ale rovněž ekonomice, jsou trvalým předmětem našich jednání s vládou i politiky. Jsou rovněž předmětem jednání Poradního sboru předsedy vlády pro sektor stavebního průmyslu, jehož vznik inicioval Svaz podnikatelů ve stavebnictví. Na zasedání poradního sboru 17.4.2012 jsem předložil soubor protikrizových opatření, který byl přijat se závěrem, že bude předložen premiérovi k projednání ve vládě jako mix námětů na prorůstová opatření. Tento dokument Vám zasílám pro informaci.

Budu rád, pokud zůstanete nakloněn obhajobě stavebnictví z úrovně svého významného postavení poslance parlamentu a jsem Vám kdykoli k dispozici pro případné další informace nebo konzultaci společného postupu.

Srdečně Vás zdravím.

Ing. Václav Matyáš

=====

Svaz podnikatelů ve stavebnictví v ČR
sekretariát prezidenta
Národní třída 10, 110 00 Praha 1
tel: 224951411
fax: 224930416
mobil 739214935
<mailto:matyas@sps.cz>
URL: <http://www.sps.cz>

Poradní sbor předsedy vlády ČR pro sektor stavebního průmyslu - podklad pro jednání dne 17.4.2012

**Předkládá Ing. Václav Matyáš
prezident Svazu podnikatelů ve stavebnictví v ČR**

Prohlubující se propad ekonomiky řeší vláda radikálními škrty, razantním omezením veřejných investic s veškerými negativními dopady. Úpadek stavebnictví má primárně velmi nepříznivé důsledky na ekonomiku státu. Oživení investic by mělo bezprostřední vliv na postupnou obnovu dynamiky, avšak politika drastických výdajových restrikcí v oblasti veřejných investic působí zcela protisměrně – výrazně snižuje příjmovou stránku rozpočtu, zvyšuje nezaměstnanost v oboru a díky vysokému multiplikačnímu efektu stavebnictví působí negativně i v řadě dalších oborů.

Vláda by měla sledovat hlavní cíle – zabezpečit stav veřejných financí jak úsporou výdajů, především mandatorních, tak ale i zvýšením příjmů a vytvářet tak podmínky pro silnější růst ekonomiky a tím i snižování nezaměstnanosti. Prozatím dociluje úspory pouze na straně výdajů.

Vláda musí důsledky neřešeného kritického vývoje oboru a jeho problémy vnímat v jednom celku z hlediska politického, ekonomického a sociálního, a to v horizontu delším nežli jedno volební období. Stát jako největší investor má zejména v tomto ekonomicky složitém vývoji povinnost působit proticyklicky. Jeho role by měla být v zajištění plynulosti přechodu mezi jednotlivými fázemi ekonomického cyklu. Měl by umět definovat svoje potřeby na trvale udržitelné úrovni ve střednědobém horizontu minimálně pěti let, aby stavební dodavatelé, výrobci stavebních materiálů, projektanti mohli očekávanému vývoji přizpůsobit v plném komplexu svoje kapacity.

Vstup do roku 2012

Počátek roku 2012 navazuje na klesající trend předchozích období a nenaznačuje žádnou změnu k lepšímu, naopak dává téměř jistou záruku ještě prudšího sestupu stavební výroby a tím předpoklady k eskalaci všech průvodních negativních jevů.

Nová veřejná zakázka je na úrovni pouhých 63 % oproti počátku roku 2011, pozemní stavitelství má zakázky o 17 % menší, inženýrské stavitelství je pod polovinou (46,2%), z toho dopravní infrastruktura je pouze na čtvrtině (24,3%).

Nebyla zahájena žádná nová dopravní stavba, bytů bylo zahájeno o čtvrtinu méně.

Situaci za leden až únor 2012 charakterizují údaje ČSÚ:

Index stavební produkce (2012/2011) – únor 0,84; leden + únor 0,89; k roku 2008 pokles 0,62.

Orientační hodnota stavebních povolení – únor 0,50; leden + únor pokles 0,31.

Legislativa

a) Legislativa ztěžující schvalovací procesy při povolování staveb

Naše požadavky se dlouhodobě zaměřují na oblast zjednodušení administrativy při schvalovacích procesech při povolování staveb, při vzniku podnikatelské činnosti, při vymahatelnosti práva a v dalších právních postupech.

Opatření:

Na základě připomínek podnikatelských asociací činných ve výstavbě, získaných poznatků a zkušeností vycházejících z praxe vyhodnotit současný stav a v případě oprávněnosti připomínek připravit návrhy na optimalizaci a zjednodušení předmětných právních předpisů.

Zákon o veřejné zakázce

Novela klade oprávněně vyšší nároky na zadavatele a tím pro ně znamená i vyšší rizika. Nelze je však kompenzovat požadavky, které jdou nad rámec zákona, případně prováděcích právních předpisů – vyhlášek- (např. záruční lhůta 10 let, nulová valorizace nákladů v případě nedodržení lhůty výstavby na straně investora, aj.)

Je žádoucí urychlené vydání prováděcích vyhlášek (obchodní podmínky pro veřejné zakázky na stavební práce, vymezení předmětu veřejné zakázky na stavební práce a rozsah soupisu stavebních prací, o podrobnostech rozsahu odůvodnění účelnosti veřejné zakázky). Zákon platí od 1.dubna 2012, prováděcí vyhlášky nejsou vydány!

Opatření:

Urychleně vydat prováděcí vyhlášky, které jsou součástí novely zákona o veřejných zakázkách, platné od 1.dubna 2012. Nepřipustit dvojakost výkladu prováděcích vyhlášek a dbát jejich závaznosti.

Stavební zákon

Žádáme několik roků o urychlené přijetí novely stavebního zákona, zejména části týkající se vymezení účasti dotčené veřejnosti při územním a stavebním řízení. V otázce pravomocí občanských iniciativ jsme mnohem benevolentnější nežli ostatní státy unie. Obrátili jsme se s výzvou o podporu na předsedy poslaneckých klubů, poslance a na hejtmány.

Návrh novely dosud neprošel legislativním procesem, jeho další projednání je závislé na parlamentu, očekává se komplikovaný průběh, a proto i další zpoždění při přijetí novely.

Opatření:

Urychleně projednat zákon se zohledněním relevantních připomínek a zákon přijmout.

Zákon o vyvlastnění

Zákon, který by zjednodušil, urychlil a zlevnil výstavbu, především dopravní infrastruktury, se zbytečně dlouho připravoval, dlouho odsouhlasoval ve vládě a nyní je před předáním parlamentu. Máme oprávněné obavy, že tento důležitý zákon v parlamentu narazí na řadu připomínek, které podstatnou měrou zdrží jeho přijetí.

Opatření:

Bezodkladně návrh zákona předat k projednání parlamentu a provést všechna nezbytná opatření k jeho urychlenému přijetí.

Zákon o specifickém schvalovacím procesu

Požadovaný návrh předpokládá úpravu stavební legislativy umožňující v mimořádných případech u staveb zvláštního významu (např. stavby dopravní infrastruktury, stavby pro energetiku) zúžení omezujících podmínek výstavby a urychlení především fáze její přípravy.

Opatření:

Provést analýzu právních možností zavedení zjednodušeného schvalovacího procesu, posouzení jeho legislativní průchodnosti, stanovení kritérií pro rozřídění staveb, podmínek a pravidel zvláštního režimu staveb. Připravit samostatný zákon umožňující u staveb zvláštního významu zúžení omezujících podmínek výstavby, která urychlí fázi její přípravy.

Podpora investic

Bytová výstavba

Bytová politika pro příští období by měla vycházet z Koncepce bydlení do roku 2020, kterou přijala vláda ke konci roku 2011. Jednou z nejvýznamnějších změn je, že dochází k přechodu investičních podpor bydlení poskytovaných ze strany státu z formy dotační na formu nízkoúročených úvěrů a státních garancí.

Program Nový Panel, který měl pro státní rozpočet fiskální přínos, nedostal letos v rozpočtu Státního fondu rozvoje bydlení žádné prostředky a prakticky skončil.

Program Zelená úsporám byl v roce 2010 pro administrativní nezvládnutí Ministerstvem životního prostředí zastaven, 77 tisíc nevyřízených žádostí bude postupně vypořádáno s možností skluzu až do roku 2013.

Opatření:

Urychlit přípravu nového úvěrového programu s využitím evropských peněz JESSICA, aby mohl být v plném rozsahu zahájen již počátkem roku 2013, zajistit zvýšení limitu 580 mil. Kč pro rok 2013.

Preferovat programy revitalizace bytového a domovního fondu z důvodu dluhu zanedbané údržby.

Dokončit vyřizování žádostí v dobíhajícím programu Zelená úsporám v plném rozsahu již v roce 2012.

Pro rok 2013 zahájit nový společný program MMR, MŽP a MPO řešící komplexně oblast rekonstrukcí

bytových budov a snižování energetické náročnosti, financovaný z prodeje emisních povolenek.

Od roku 2014 zajistit pokračování programu s využitím kombinovaných finančních prostředků z fondů EU a z prodeje emisních povolenek.

Pro všechny vyhlášené programy ministerstev garantovat neměnnost pravidel v průběhu jejich realizace, minimálně na období 10 roků.

Dopravní infrastruktura

Stav naší infrastrukturní sítě nedosahuje evropské úrovně a je vnímán jako jedna z hlavních překážek dosažení vyššího tempa hospodářského růstu. Nedostatečná dopravní síť a její špatný technický stav bude znamenat ztrátu silné stránky naší republiky k zajištění konkurenceschopnosti, kterou je geografická poloha předurčující Českou republiku pro roli tranzitní země.

Podle analýzy konkurenceschopnosti je ČR na 80. místě podle kvality silnic a celkově podle kvality infrastruktury na 39. místě.

Ačkoli Národní program reforem vytyčuje jasný cíl: „Dobudování páteřní dopravní infrastruktury a napojení regionů na české i evropské trasy je nezbytnou podmínkou pro zlepšení nepříznivé podnikatelské situace a pro zlepšení konkurenceschopnosti“, přístup vlády k jeho naplňování se diametrálně odlišuje.

Téměř zastavená investorská příprava dopravních staveb je osudovým vkladem pro budoucnost. Příprava úseku dálnice nebo rychlostní komunikace trvá v průměru 9 – 12 let. Bude-li mít stát opět peníze na investice, nebude kde pracovat. Pociťuje vláda za tento stav svoji zodpovědnost?

Opatření:

Obhájit dopravní stavitelství jako jednoznačnou prioritu státního rozpočtu s ohledem na multiplikační efekty výstavby, podporu ekonomiky, strategie konkurenceschopnosti, čerpání OPD, atd.

Dopravní sektorovou strategii, 2. fáze, která je nezbytnou podmínkou pro strategické rozhodování o dobudování dopravní infrastruktury, o prioritách, termínech, finančním zajištění, zpracovat již ve 2.pololetí 2012. Její uvažované dokončení až v roce 2013 je s ohledem na plánovací období 2014+ nevyhovující.

Zajistit 100 % vyčerpání Operačního programu Doprava 2007 – 2013, včetně realizace náhradních projektů.

Připravit takové koncepční řešení tvorby rozpočtu Státního fondu dopravní infrastruktury pro nové programovací období EU v období 2014 – 2020, které by vedlo k jeho celkové stabilizaci a k jeho snížené závislosti na dotacích ze státního rozpočtu (zvýšení podílu na spotřební dani z paliv a maziv, včetně navýšení současného úvěru EIB na spolufinancování).

Promítnout do návrhu státního rozpočtu pro rok 2013 a tvorbu výhledu 2014-2015 spolupráci všech partnerů na politicko-odborné úrovni především směrem k NERV a MF.

Zajistit způsob financování národních zdrojů a předfinancování pro současný i budoucí Operační program (MF, dluhopisový program SFDI, transformované ŘSD).

Dojednat podobu budoucích Operačních programů, včetně dokončení a schválení potřebných podkladových dokumentů jako součást Dopravní sektorové strategie, 2.fáze.

Projednat urychleně s dodavatelskou sférou Návrh modelu alternativního financování rozvoje dopravní infrastruktury.

Vyrovnat smluvní závazky z uzavřených smluv na rozestavěných stavbách.

Nasměrovat veřejné prostředky do oblasti údržby a oprav dopravních sítí, jejichž dlouhodobé podfinancování vede k degradaci stavu sítě, zvyšování budoucích nákladů, snížení bezpečnosti.

Bezpodmínečně vyčlenit odpovídající dostatečné prostředky pro okamžité obnovení investorské přípravy nových staveb, jejíž pozastavení ohrožuje realizaci projektů pro období 2014 – 2020 pro jejich nepřipravenost.

PPP projekty

Projekty PPP by se měly stát dobrým alternativním zdrojem financování, a to nejen dopravní infrastruktury. Aby to tak mohlo být, záleží na řadě faktorů: legislativním procesu, výběru koncesionáře, na výběru projektů, na předložení harmonogramu konkrétních kroků, ale také na rychlosti jejich realizace a v této fázi na politické odvaze ke strategickému rozhodnutí. Nerealizování znamená nejen nevyužití pozitivních efektů, ale také znevěrohodnění metody PPP jako aktuálního způsobu financování.

Při realizaci stavby formou PPP odpadají diskuze o délce záuční lhůty, jelikož zhotovitel se stará po dohodnutou dobu (15 až 20 let) o provozování, provoz i údržbu. Po jejím uplynutí pak dílo předává investorovi v neporušeném stavu, protože se o něj stará po celou dobu.

Opatření:

Vypracovat analýzu úspěšnosti investičních projektů realizovaných v zemích EU (Slovensko, Německo), a na jejím základě provést jednoznačné rozhodnutí o vhodnosti realizace takových projektů v podmínkách České republiky.

Vytvořit návrhy vzorových pilotních projektů PPP v České republice pro vybranou pozemní či dopravní stavbu.

Čerpání fondů EU

Situace v čerpání evropských fondů je velmi neutěšená, zejména proto, že Brusel pozastavil přijímání žádostí o platby z Česka. Bylo předloženo poměrně velké množství projektů, přibližně necelých 70% z celkového objemu zhruba 700 miliard korun, které byly určeny pro Českou republiku v období 2007 – 2013. Mnohé z nich jsou již zahájeny, ale certifikaci pro získání dotace obdrželo prozatím málo přes 17%. Znamená to, že v příštím roce bude nutná velká snaha o dosažení zbývajících částky. Pokud by se vládě nepodařilo situaci v této oblasti zlepšit, přijdeme nejen o tyto peníze, ale z národních rozpočtů se budou muset dofinancovat projekty již zahájené.

Přístup k přípravě projektů na čerpání prostředků pro období 2014+ je prozatím velmi tristní, především v oblasti dopravní infrastruktury. Pokud by měly být objekty realizovány od roku 2014, musí být v roce 2012 prakticky dokončena příprava včetně stavebního povolení a v roce 2013 musí proběhnout výběrové řízení na dodavatele. Dosavadní realita vypovídá bezesporu dostatečně o úrovni a schopnostech naší stále bobtnající státní správy.

Opatření:

Zajistit 100 % vyčerpání Operačního programu Doprava 2007 – 2013.

Připravit a odsouhlasit neprodleně realizaci náhradních projektů.

Odstranit chybovost při jejich tvorbě.

Zamezit pochybnostem o regulérnosti výběrových řízení.

Věnovat zvýšenou pozornost vedení dokumentace stavby.

Bezodkladně vyčlenit rozpočtové prostředky na urychlenou investorskou přípravu nových projektů.

Stanovit osobní odpovědnost příslušných ministrů za nesplnění podmínek ke stoprocentnímu čerpání přidělených finančních prostředků.

Organizační oblast

Obor stavebnictví a výroby stavebních materiálů spadá podle kompetenčního zákona pod řízení Ministerstva průmyslu a obchodu. Na úrovni státní správy však nemá adekvátní zastoupení, které by odpovídalo jeho ekonomickému významu, a to nejen pro stavební podnikatele, ale napříč celým

stavebnictvím, které tvoří výrobci stavebních materiálů, projektanti, ČKAIT, normalizace, a které by bylo garancí kontaktů i ve vztahu k Evropské komisi, kde nemá stavebnictví svého zástupce při unijních jednáních.

Opatření:

Na základě přijatého závěru zasedání Poradního sboru předsedy vlády pro sektor stavebního průmyslu dne 24.11.2011 vytvořit funkci náměstka ministra průmyslu a obchodu pro oblast stavebního průmyslu. Důvodem je zajišťování mezirezortní komunikace a komplexní informovanosti státní správy i odborné veřejnosti, vytváření podmínek pro vhodné podnikatelské prostředí a další rozvoj stavebnictví. Činnost zaměřit do oblasti legislativy a právních předpisů, statistiky a informačních systémů, vědy a výzkumu, technické politiky, udržitelné výstavby, to vše s nezbytnou vazbou na Evropskou komisi, kde v souvislosti s členstvím v EU vzniká řada úkolů pro stavebnictví. Docílit, aby stavebnictví ČR bylo ze strany státní správy organizováno a řízeno nejméně na takové úrovni jako v ostatních členských zemích EU.

Bytová politika, i když metodicky spadá do kompetence Ministerstva místního rozvoje, je fakticky ovlivňována, mnohdy nekoordinovaně z několika institucí státní správy. Jsou to Ministerstvo místního rozvoje, Státní fond rozvoje bydlení, Ministerstvo životního prostředí, Státní fond životního prostředí a Ministerstvo financí.

Opatření:

Zajistit řízení bytové politiky z jednoho centra s garancí MMR.

Závěr

Naší povinností je jednat o důsledcích neřešeného kritického vývoje oboru, o zodpovědnosti za ekonomický a současně i sociální vývoj v zemi, usilovat o nezbytnosti provést opatření k obnovení dynamiky v oblasti investic, které napomohou rozvoji národní ekonomiky. Jde o budoucnost naší republiky, její přiblížení vyspělé Evropě, zvýšení konkurenceschopnosti a její politické a ekonomické úrovně.

Postrádáme odbornou a profesionální úroveň státní správy, kde převládá političnost nad kompetentností. Je nezbytné, abychom měli podporu zodpovědné politické reprezentace a vlády této republiky, fungujícího veřejného sektoru a jeho institucí, od kterých očekáváme odpověď na otázky, jaká prorůstová opatření chystají, kam budou směřovat, kdy budou nastartována, co konkrétního pro stavebnictví přinese Národní program reforem.

V Praze 10.4.2012

Ing. Václav Matyáš